

NÁRODNÉ POROVNÁVACIE SKÚŠKY

CHE

TEST Z JÚNA II 2020

Dátum konania skúšky: 27. júna 2020

Počet riešiteľov testa: 139

Počet úloh: 30

Priemerná vynechanosť: 8,2 %

Správne odpovede sú označené.

Max možné skóre: 30

Max dosiahnuté skóre: 27,3

Min. možné skóre: -10,0

Min. dosiahnuté skóre: -1,7

Priemerné skóre: 13,1

Zopakujte si základné informácie ku skúške::

- Test obsahuje 30 úloh.
- Na riešenie máte 40 minút.
- Každá úloha má správnu len jednu odpoveď.
- Za každú správnu odpoveď získavate bod, za každú nesprávnu odpoveď se vám 1/3 bodu odčíta.
- Najlepšie je riešiť najskôr jednoduché úlohy a k náročnejším sa vrátiť.
- Nebudte nervózni z toho, že nevyriešite všetko, to sa podarí málokomu.

1.

Ktoré z nasledujúcich zlúčenín patria medzi soli?

- I. KBr
- II. N_2O
- III. KClO_4
- IV. NaOH

- (A) I; II
- (B) III; IV
- (C) **I; III**
- (D) II; IV

2.

Koľko je medzi uvedenými látkami látok organických?

C_2H_2 , CaCO_3 , CH_3COOH , CO , NH_4OH , CH_3OH , NH_4NO_3 ,
 CH_3COCH_3 , NH_2CONH_2

- (A) 3
- (B) 4
- (C) **5**
- (D) 6

3.

Vznik hrdze na povrchu železa možno vyjadriť chemickou rovnicou, v ktorej na strane východiskových látok vystupuje železo, kyslík a voda a na strane produktov hydroxid železitý. Aký stechiometrický koeficient má v tejto rovnici kyslík, ak je správne vyčíslená?

- (A) 2
- (B) **3**
- (C) 4
- (D) 6

4.

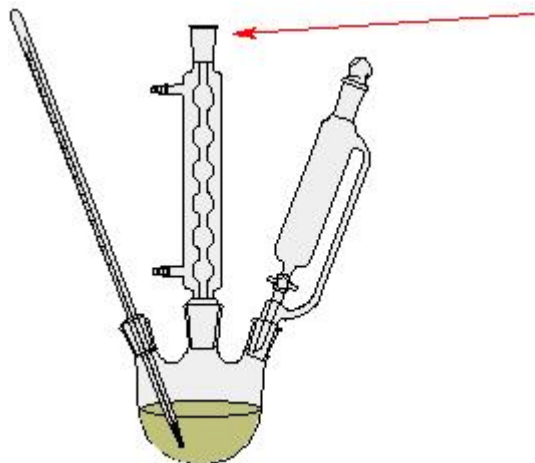
Ktoré z uvedených činidiel sú činidlá elektrofilné?

- a) $(\text{CH}_3)_2\text{NH}$
- b) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{O}^-$
- c) H^+
- d) H_2O
- e) CH_4
- f) CH_3^+

- (A) **c, f**
- (B) c, d
- (C) a, f
- (D) b, e

5.

Na obrázku nižšie je zobrazená reakčná aparátúra. Ako sa nazýva jej časť označená šípkou?

- (A) chladič
- (B) prikvapávajúca nálevka
- (C) teplomer
- (D) alonž

6.

Koľko atómov vápnika sa nachádza v 100 g vápenca CaCO_3 ?
 $M(\text{Ca}) = 40 \text{ g/mol}$; $M(\text{C}) = 12 \text{ g/mol}$; $M(\text{O}) = 16 \text{ g/mol}$

- (A) $3,011 \cdot 10^{23}$
- (B) $1,033 \cdot 10^{23}$
- (C) **$6,022 \cdot 10^{23}$**
- (D) $5,130 \cdot 10^{23}$

7.

Denaturácia bielkovín je jav, keď dochádza k strate priestorovej štruktúry. Za akých podmienok k nej **nedochádza**?

- (A) v roztoku hydroxidu
- (B) v prítomnosti ťažkých kovov
- (C) **pri nízkej teplote**
- (D) pri nízkom pH

8.

Rozhodnite, ktorá látka **nepatrí** medzi heterocyklické zlúčeniny:

- (A) adenín
- (B) hemoglobín
- (C) **anilín**
- (D) kofeín

9.

Zistite zloženie zmesi plynov v hmotnostných zlomkoch, ak zmes obsahuje 80 objemových % oxidu uhličitého a 20 objemových % vodíka.

Predpokladajte ideálne správanie sa plynov a tlak $p = 101,325 \text{ kPa}$ a teplotu $T = 273,15 \text{ K}$. $A_r(\text{H}) = 1$; $A_r(\text{C}) = 12$; $A_r(\text{O}) = 16$

- (A) $w(\text{CO}_2) = 0,99$; $w(\text{H}_2) = 0,01$
- (B) $w(\text{CO}_2) = 0,80$; $w(\text{H}_2) = 0,20$
- (C) $w(\text{CO}_2) = 0,20$; $w(\text{H}_2) = 0,80$
- (D) $w(\text{CO}_2) = 0,01$; $w(\text{H}_2) = 0,99$

10.

Ktorý z prvkov **nie je** na vzduchu samovznietivý?

- (A) S
- (B) P
- (C) Na
- (D) K

11.

Pri výrobe HNO_3 sa medzi reaktantmi a produktmi **neobjavuje**:

- (A) N_2O_5
- (B) NH_3
- (C) NO
- (D) NO_2

12.

Chlorovodík má zápach:

- (A) sladkastý
- (B) hnilobný
- (C) štipľavý
- (D) horkomandľový

13.

Koľko valenčných elektrónov majú halogeny v základnom stave?

- (A) 7
- (B) 5
- (C) 3
- (D) 1

14.

Oxid olovnato-olovičitý, známy ako červený pigment s triviálnym názvom „mínium“, má vzorec:

- (A) Pb_2O_3
- (B) Pb_3O_4
- (C) Pb_4O_3
- (D) Pb_3O_2

15.

Vyberte redoxnú reakciu:

- (A) $\text{Ca} + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2$
- (B) $\text{CaCO}_3 + 2\text{HCl} \rightarrow \text{CaCl}_2 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$
- (C) $\text{Ca}(\text{OH})_2 + \text{CO}_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- (D) $\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2 \rightarrow \text{CaCO}_3 + \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$

16.

Koľko je možných izomérov butanolu? Uvažujte iba tie izoméry, ktoré majú alkoholovú skupinu.

- (A) 2
- (B) 3
- (C) 4
- (D) 5

17.

Medzi freóny **nepatrí**:

- (A) CF_4
- (B) CF_2Cl_2
- (C) CF_3Cl
- (D) CFCl_3

18.

Vyberte správnu charakteristiku pre metán.

- (A) Metán je jedovatý, nehorľavý plyn štiplavého zápachu.
- (B) Metán je nedýchateľný plyn štiplavého zápachu, so vzduchom tvorí výbušnú zmes.
- (C) **Metán je bezfarebný plyn bez zápachu, so vzduchom tvorí výbušnú zmes.**
- (D) Metán je nazelenalý plyn bez zápachu, so vzduchom tvorí výbušnú zmes.

19.

Reakciou cyklohexénu s chlórrom vzniká:

- (A) chlórkyklohexán
- (B) **1,2- dichlórcyklohexán**
- (C) 1,3-dichlórcyklohexán
- (D) 1,1-dichlórcyklohexán

20.

Adíciou vody na etén sa vyrába:

- (A) etándiol (etylénglykol)
- (B) **etanol (syntetický lieh)**
- (C) etylénoxid (následne epoxid)
- (D) kyselina etánová (kyselina octová)

21.

Acyklický uhľovodík sumárneho vzorca C_6H_{14} reaguje s brómom pod UV žiarením. Vedľa organických produktov vzniká:

- (A) metán
- (B) bromovodík**
- (C) kyselina brómná
- (D) vodíkový ión

22.

Názov zlúčeniny so vzorcom $(CH_3)_3CCl$ je:

- (A) 2-chlór-2-metylpropán**
- (B) chloroform
- (C) 2,2-dimetylchlórmetán
- (D) 2,2-dimetylchlóretán

23.

Reakcia

$CH_3ONa + CH_3CH_2CH_2CH_2Cl \rightarrow CH_3OCH_2CH_2CH_2CH_3 + NaCl$
je:

- (A) substitučná**
- (B) eliminačná
- (C) redoxná
- (D) adičná

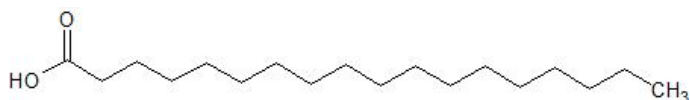
24.

Správny systematický názov zlúčeniny s funkčným vzorcom $BrCH_2-CHBr_2$ je:

- (A) 1,1-dibróm-2-brómetán
- (B) 1-bróm-2,2-dibrómetán
- (C) 1,1-dibróm-2-brómmetán
- (D) 1,1,2-tribrómetán**

25.

Mastné kyseliny sú stavebnou zložkou tukov, v ktorých sa vyskytujú ako estery s alkoholmi. Vo svojich molekulách môžu obsahovať 4-30 uhlíkov a vyskytujú sa jednak v nasýtenej, jednak v nenasýtenej forme. Jednou z najdôležitejších je kyselina, ktorá je na obrázku nižšie. O akú látku ide?

- (A) kyselina stearová**
- (B) kyselina olejová
- (C) kyselina palmitová
- (D) kyselina linolová

26.

Pri namátkovom testovaní požitia alkoholu na pracovisku formou orientačnej dychovej skúšky bol u jedného zo zamestnancov (zjavne pod vplyvom omamnej látky) preukázaný výsledok 2,7 promile v krvi.

Koľko ml čistého liehu kolovalo v 1 litri krvi vyššie uvedeného zamestnanca? Uvažujte objem krvi 5 litrov. Zanedbajte metabolizáciu alkoholu.

- (A) 0,027 ml
- (B) 0,27 ml
- (C) **2,7 ml**
- (D) 27 ml

27.

Ktorý všeobecný vzorec patrí sekundárnym alkoholom?

- (A) **R_2CHOH**
- (B) R_3COH
- (C) RCH_2OH
- (D) R_2CHO

28.

Koľko väzieb σ a koľko väzieb π obsahuje acetón?

- (A) 8σ a 2π
- (B) 8σ a 1π
- (C) 7σ a 1π
- (D) **9σ a 1π**

29.

V ktorej z nižšie uvedených zlúčenín je kyslík v najväčšom percentuálnom (%) zastúpení?

$A_r(O) = 16$; $A_r(H) = 1$; $A_r(K) = 39$; $A_r(Ca) = 40$; $A_r(C) = 12$;
 $A_r(S) = 32$; $A_r(N) = 14$; $A_r(Na) = 23$

- (A) K_2SO_3
- (B) **$CaCO_3$**
- (C) N_2O
- (D) Na_2O

30.

Pojmom „zmydelňovanie tukov“ sa označuje dej, pri ktorom dochádza k:

- (A) adícii vodíka na dvojité väzby v molekulách vyšších mastných kyselín.
- (B) eliminácii vodíka z molekúl vyšších mastných kyselín a vzniku dvojitých väzieb.
- (C) **alkalickej hydrolýze molekúl triacylglyceridov za uvoľnenia glycerolu.**
- (D) premene triacylglyceridov na steroly a vosky.